

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Quando sit peccatum mortale, alium è vita hac, ad cæleste tribunal citare; & cur etiam extra casus eiuscemodi sit abstinendum? quidq[ue] earum loco vsurpandum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

missio turbatur caso. Quod veteres tragœdi, in Aiace flagellifero ostenderunt. Ajax enim Telamonius, ab Vlysse, in iudicio, victus, præ ira, insaniens pecora occidit, credens se Vlysses, cum socijs, occidere. Itaq; multi iracundia odióque correpti, & velut cæstro perciti, bestias pro hominibus, homines, pro bestijs aspiciunt; & non rarò innocentes iudicant esse nocentes. Cum ergo rarissimè, qui læsi sunt, non fiant iracundi, facilè accidere potest, vt alios reos atque iniuriosos existiment, quando ipsi rei sunt atque iniuriosi. Quàm malè autem isti sibi consulerent, si rei ipsi innoxios ad diuinum tribunal, vbi omnia in aperto sunt, trahere vellent, accusandi non accusaturi? Neque enim existimare debent, Dei iudicia, esse sicut sæpe sunt iudicia hominum inexpertorum, aut affectibus deditorum, apud quos, *prior tempore, prior iure esse consuevit*; & vicisse est, præuenisse, quia *fauor est primò occupantis*. Non sic iudicat Deus, cuius sententia nunquam damnat innocentem, nunquam absoluit reum præuenientem.

III.

Tametsi ergo ea, de qua tot exempla enumerauimus, Sanctorum ad diuinum tribunal appellatio licita, diuinisque legibus contraria non fuerit: tametsi etiam constet, per eiusmodi exempla, diuinam mortalibus iustitiam innotuisse, Principesque multos didicisse, in subditorum sanguinem non esse desæuiendum, neque proculcanda iura: tametsi etiam mentes recti conscientia atque innocentia roborentur, per talia exempla, vt diuinæ iustitiæ fiducia niti assuescant: tametsi etiam prohibita non sit eiusmodi prouocatio, quæ eodem animo, iisdemque de causis suscipitur, quibus rex Dauid, Pontifex Zacharias, beatæ illæ animæ; Paulus Apostolus, Episcopus Benno, alique eam Sancti vsurpauerunt: quis tamen sibi polliceri potest, non solum eandem, cum istis sanctitatem, verum etiam eandem rectitudinem intentionis? Quàm citò se insinuat cupiditas vltionis? quàm facilè subrepi odium, aut alius immoderatus affectus, quo si prouocatio inquitur, non aduersarium, sed ipsum damnat prouocantem.

IV.

Non loquor hîc de illis, qui sciunt, se alios iniuste, ad vallem Iosaphat, vocare, & tamen vel malitia agitati, vel, vt innocentes videantur, citant; quos constat, citando mortaliter delinquere; quia & Deum pro iniquitatis fautore, aut certè ludibrio habent; & proximo grauiter nocent, quem, tanquam innocentia oppressorem, suggillant, ac iniecta vicina mortis imaginatione

tione, terrent. Non loquor, inquam, de istis tam manifestè delinquentibus: de illis loquor, qui se ipsos innocentes, aduersarios iniuriosos, nec iam, in rebus minimis, aut puerilibus, sed in maximis iniuriosos arbitrantur. His ipsis, aio, admodum esse periculosum, si Sanctorum illas citationes velint imitari; cum ipsorum nec comperta sit sanctitas; nec certa innocentia; nec iudicium ab errandi periculo liberum; nec sine cæco sui amore affectus; quo tenebras offundente, non possunt videre veritatem; sed vel latentem gloriam, vel tacitam vindictam sectantur. Habent illi multa alia innocentiae suae præsidia; habent amicos; habent magistratus; habent patrocinium veritatis, quæ semper tandem erumpit in lucem: & si hæc desint, habent asyllum orationis; habent auxilia Diuorum; habent, vno verbo, Deum; qui ait: *Mihi vindicta, & ego retribuam. Et iterum: Quia iudicabit Dominus populum suum.* Illi igitur relinquendum est officium iudicandi, diæque illa expectanda, non præscribenda; formidanda, non desideranda.

Qua de causa Amos eiusmodi appellationes interdicere videtur, cum ait: *Vae desiderantibus diem Domini: ad quid eam vobis? dies Domini ista, tenebra & non lux.* Dies Domini, consueta scripturæ phrasi, diem iudicij seu vniuersalis & extremi, seu singularis, quod in morte vniuscuiusque peragitur, designat. Eam itaque diem, in vindictam inimicorum desiderantibus, *vae* intonat Propheta, qui & addit: *dies Domini ista tenebra, & non lux;* quia obsecurum, minimèque clarum est, quando futura sit; qua enim hora non putabitur *filii hominis veniet;* qui non voluit, esse nostrum, *nosse tempora & momenta, quæ Pater posuit in sua potestate.* Temerarium igitur est, sine peculiari instinctu, aut graui causa, diem certum velle nosse, & quod plus est, alteri velle dicere, ac designare, quo sit iudicandus. In Iudicis, non in actoris arbitrio tempus iudicandi est relinquendum. Quod se fecisse Ieremias gloriatur illis verbis: *Ecce ipsi dicunt ad me: Vbi est verbum Domini? veniat. Et ego non sum turbatus, te pastorem sequens: & diem hominis non desideravi, tu scis. Quod egressum est de labijs meis, relictum in conspectu tuo fuit.* Gaudebat scilicet in sinu suo, & gratulabatur conscientiae suae Ieremias, iniquissimo regis Sedeciae odio vinculis & morti addictus, quòd tyranno diem, apud diuinum tribu-

Hebr. 10.30

Deut. 32.35

V.

Amos. 5. 18.

Luc. 12.40.

Actor. 1.8.

Jerem. 17.

15.